

smlouvu o pozemcích, které povinný od ní koupil ujednáním z listopadu 1929. Vymáhající věřitelka zároveň navrhla, by poddlužnici bylo zapovězeno, kupní smlouvy na jméno povinného vyhotoviti a v ověřené formě podepsati. Jest především zkoumati právní povahu nároku, jehož zabavení bylo navrženo. Jest nepochybné, že tento nárok není pohledávkou peněžitou (§ 294 ex. ř.), ani nárokem na vydání nebo dodání hmotných věcí ve smyslu § 325 ex. ř. a že jej nelze zařaditi mezi práva vyznačená v §§ 333 a 334 ex. ř. Zbývá jen ustanovení § 331 ex. ř. o exekuci na majetková práva dlužníková, která nenáleží k pohledávkám. S hlediska § 331 ex. ř. bylo by onen nárok posuzovati jen tehdy, kdyby šlo o právo majetkové, o právo, jež má majetkovou hodnotu a může býti podle druhého odstavce § 331 ex. ř. zpeněženo buď o sobě nebo co do svého výkonu. Není-li tu těchto předpokladů, není exekuce ani podle § 331 ex. ř. přípustnou, neboť účelem každé exekuce jest uspokojení věřitele, třebas jen částečné (§§ 14, 27 ex. ř. a rozhodnutí čís. 4199 sb. n. s.), a je-li nepochybné, že tohoto účelu nemůže býti dosaženo navrhovanou exekucí, nelze ji povolit. Nárok povinného, by firma K. vyhotovila kupní smlouvu na jeho jméno a opatřila ji svým ověřeným podpisem, má sice význam pro smluvní strany, ale nemá objektivní majetkovou hodnotu a nemůže tedy býti zpeněžen ani prodejem podle § 332 ex. ř. ani vnučenou správou podle § 334 ex. ř., takže nemůže vésti k zaplacení pohledávky, kterou má vymáhající věřitelka za povinným. Stěžovatelka sama zdráhá se naznačiti, jak si představuje zpeněžení nároku, o jehož zabavení žádá, vysvětluje to tím, že nechce poskytnouti dlužníku a po případě i poddlužnici příležitost, zmařiti nebo zdržeti výsledek navržené exekuce. Takto se však zároveň zbavuje možnosti, by odůvodnila své stanovisko, že jde o nárok zpeněžitelný. Názor stěžovatelky, že návrh na zabavení řečeného nároku zahrnuje v sobě vlastně zabavení nároku na vydání nemovitosti samé, jest zřejmě nesprávný, neboť výsledkem exekuce, jak jest navržena, mohlo by býti jen, že by firma nesměla za trvání exekuce vyhotoviti kupní smlouvu na jméno povinného a opatřiti ji ověřeným podpisem, ale nic více. Podle toho nečelí exekuční návrh k uspokojení vymáhající věřitelky, nýbrž v podstatě jen k tomu, by dlužníku a poddlužnici byly činěny obtíže omezením jejich práv z kupní smlouvy, což účelem exekuce býti nemůže.

Čís. 10454.

Splatnost odměny za dílo nastává, nebylo-li jinak ujednáno, ihned po skončení díla, nikoliv teprve zasláním účtu objednateli se stanovením dne splatnosti. Skončením díla počíná i promlčení pohledávky.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, R I 1045/30.)

Proti žalobě o zaplacení za opravu auta namítl žalovaný kromě jiného promlčení zažalované pohledávky. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl, omeziv se na řešení otázky promlčení a, zjisti-

že práce na autu byly dokončeny nejpozději dne 2. července 1925, dospěl, hledě k ustanovením §§ 1170 a 1478 obč. zák. k závěru, že promlčení nastalo nejpozději dnem 2. července 1928 a žalobu zamítl, ježto žaloba došla na soud teprve dne 3. listopadu 1928, tedy vzhledem k předpisu § 1486 čís. 1 obč. zák. opožděně. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a uložil soudu první stolice, by, vyčkaje pravomoci, po zákonu dále jednal a rozhodl. D ů v o d y: Jest řešiti otázku, od které doby jest počítati promlčecí lhůtu podle §§ 1478 a 1486 obč. zák. Z ustanovení § 1478 obč. zák. vyplývá, že lhůta ta počíná okamžikem, když oprávněnému jest objektivně možno vymáhati právo na soudě. Odvolací soud nesouhlasí s názorem prvního soudu, že na žalující straně byla tato objektivní možnost již nejpozději dne 2. července 1925. V době té ani dílo nebylo ještě odevzdáno, ani účet žalovanému nebyl vystaven, takže v době té strana žalující odměnu za vykonané dílo ještě soudně požadovati nemohla, i kdyby dílo v době té bylo již hotovo. Předpis § 1170 obč. zák., podle něhož jest platiti odměnu za dílo po jeho skončení, nelze vykládati tak, že v každém případě jest již odměna skončením díla žalovatelná. Nehledíc k tomu, že jest pochybno, zda skutečně dílo bylo již dne 2. července 1925 hotovo, rozhodnou jest jediné skutečnost, že žalující strana zaslala žalovanému účet ze dne 26. října 1925, v němž mu udělila osmidenní lhůtu k zapravení. I když účet ten byl žalovanému doručen ještě téhož dne, osmidenní lhůta splatnosti uplynula teprve dnem 3. listopadu 1925, takže žalující strana mohla teprve dne 4. listopadu 1925 svou pohledávku soudně vymáhati. Ana žaloba došla k soudu dne 3. listopadu 1928, pohledávka žalující strany nezanikla ještě promlčením a žaloba byla podána včas. Tomuto výkladu svědčí i Dr. Ehrenzweiga »System rakouského všeobecného soukromého práva, díl všeobecný«, str. 288, podle něhož běh promlčecí lhůty počíná, jakmile uplatňování nároku není v cestě žádná právní překážka, na př.: scházející splatnost (rozh. nejv. soudu čís. 1732 sb.).

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nehledě k použitému zrušovacímu důvodu, znovu rozhodl o odvolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud zrušil rozsudek prvního soudu, zamítající žalobu z důvodu promlčení žalobního nároku, vysloviv právní názor, že při řešení otázky, od které doby jest v souzeném případě počítati promlčecí lhůtu podle §§ 1478 a 1486 obč. zák., nelze předpis § 1170 obč. zák., jehož se dovolává první soud a podle něhož jest platiti odměnu za dílo po jeho skončení, — vykládati tak, že v každém případě je odměna žalovatelná již skončením díla, nýbrž že je jen rozhodnou zjištěná skutečnost, že žalobce zaslal žalovanému za vykonané dílo, za přelakování auta, účet ze dne 26. října 1925, v němž dal žalovanému osmidenní lhůtu k zaplacení. Odvolací soud míní, že, i když tento účet byl žalovanému doručen ještě téhož dne, uplynula osmidenní lhůta splatnosti teprve dnem 3. listo-

padu 1925, takže žalobce mohl svou pohledávku vymáhati soudně teprve dne 4. listopadu 1925, a, ana žaloba došla k soudu dne 3. listopadu 1928, nezanikla prý žalobcova pohledávka ještě promlčením a byla žaloba podána včas. Tomuto názoru odvolacího soudu nelze přisvědčiti. Podle vlastního tvrzení žalující strany dal žalovaný žalující firmě příkaz, by provedla přelakování jeho poškozeného auta, při čemž s ní smluvil odměnu 1.000 Kč, kterou firma později snížila na 900 Kč, přesunuvši na žalovaného 2% daň z obratu. Šlo tedy o smlouvu o dílo podle §§ 1165 a násl. obč. zák. Co se týče zapravení odměny za dílo, stanoví § 1170 obč. zák., že jest odměnu zpravidla zaplatiti po skončení díla, nejde-li ovšem o případ vytčený v druhé větě tohoto §, který však v souzeném případě nepřichází v úvahu. Podle tohoto jasného doslovu zákona nastává splatnost odměny, nebylo-li stranami ujednáno nic jiného, ihned po skončení díla. Že podnikatel může požadovati odměnu za zhotovení díla teprve, až zašle objednateli účet a v něm určí platební lhůtu, zákon nestanoví. V dodatečném zaslání účtu nelze proto spatřovati podmínku splatnosti, nýbrž prodlení podnikatele ve vymáhání pohledávky a poskytnutí lhůty dlužníkovi k jejímu zaplacení. Nastala-li tedy splatnost zažalované pohledávky ihned po skončení díla, počala tímto okamžikem běžeti i promlčecí lhůta podle §§ 1478 a 1486 obč. zák., neboť od tohoto okamžiku měl žalobce nejen objektivní, nýbrž i subjektivní právní možnost požadovati zaplacení a uplatňovati svou pohledávku i žalobou, to tím spíše, an sám tvrdí, že se strany již před provedením díla shodly na výši odměny. Náзор odvolacího soudu, že splatnost žalobcovy pohledávky byla podmíněna zasláním účtu žalovanému, že žalobce mohl svou pohledávku vymáhati teprve po uplynutí lhůty, kterou sám dal žalovanému v zaslaném účtu, a že doba promlčecí počala běžeti až po uplynutí této lhůty, jest tedy nesprávný a vedl by k tomu, že by bylo podnikateli díla ponecháno na vůli, by o své újmě odsunul počátek promlčecí doby třebas i na leta a by tak pro svou pohledávku proti objednateli díla fakticky určil delší promlčecí dobu, než stanoví zákon. To by odporovalo důvodům vhodnosti a účelnosti, jimž má sloužiti promlčení; promlčení žaloby má sloužiti zájmům dlužníka, jehož obrana by příliš opožděným uplatňováním právních nároků byla ztížena, a tento účel nesmí býti mařen liknavostí věřitele ve vymáhání jeho nároků. Účelem ustanovení § 1486 obč. zák., zavedeného III. dílčí novelou, bylo právě uzákoniti krátké lhůty promlčecí pro podobné nároky všedního života, a výkladem, který mu dává odvolací soud, byl by tento účel mařen. Ježto odvolací soud, vycházející z řečeného nesprávného právního názoru, nevyřídil ostatní výtky odvolání, bylo odůvodněnému rekursu vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

Čís. 10455.

Ohlášení obnovy manželského společenství ve smyslu § 110 obč. zák. jest úkonem nesporného řízení, i když bylo uznáno na rozvod rozsudkem po sporném jednání.